

"EDINOST"

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 8. uri jutraj.

"Edinost" stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta " 3.— " 4.50
za četrt leta " 1.50 " 2.25

Z "Novičarjem" vred:

za vse leto gl. 7.—
" pol leta " 3.50
" četrt " 1.75

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 4 nov., v Gorici in Ajdovščini po 6 nov. — "Novičar" pa po 2 nov.

EDINOST

Oglaš in oznanila se račune po 8 nov v vsaki v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javna zahvala, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano, ker ne frankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnništvo Piazza Caserma št. 2. Odprte reklamacije o proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

V edinost je moč.

Vabilo na naročbo.

Ob začetku prvega četrletja vabimo svoje naročnike, da sedaj ponovno svojo naročbo za nadalje in da skušajo nam pridobiti novih naročnikov. Časi so resni, in napočila je doba, ko narod slovenski krvavo potrebuje neodvisnih glasil, zahtevajočih prava naša, ne oziraje se ne na desno ne na levo. Nam je resna volja, pri katerih-si-bodi odnosajih brezobzirno zagovarjati narodni naš interes, a v tem boji trebamo duševne in gnotne podpore naroda. Kdor se torej strinja z našimi načeli, stopi hitro v naš krog.

Naglašati nam je še, da se bomo v prihodnjem letu izdatneje bavili z delavskimi, obrtnimi in poljedelskimi zadevami.

Ker pa vsopredno z razvijanjem naroda narasča tudi naloga našemu listu tako, da je nismo več mogli primerno izvrševati pri najboljši volji, izdajali bomo odslej vsako soboto prilogo z imenom "Novičar".

Cene "Edinosti" in "Novičarja" so:

Za vse leto:
"Edinost" brez "Novičarja" gl. 6.—
" " z "Novičarjem" " 7.—
"Novičar" sam (po pošti) " 1.80
Za pol leta:
"Edinost" brez "Novičarja" gl. 3.—
" " z "Novičarjem" " 3.50
"Novičar" sam (po pošti) " —.90
Za četrt leta:
"Edinost" brez "Novičarja" gl. 1.50
" " z "Novičarjem" " 1.75
"Novičar" sam (po pošti) " —.45

Posamične številke "Edinosti" se dobivajo po tabakarnah v Trstu po 5 kr., v Gorici in Ajdovščini po 6 kr.; posamične številke "Novičarja" po 2 kr.

Uredništvo in upravnništvo.

PODLISTEK.

O Simonu Gregorčiču.

Predavanje gosp. profesorja dra. Karola Glaserja v tržaški čitalnici dne 17. decembra 1892.

(Dalje).

Dasi morda ne v literarnem, pa vsaj sploh v človeškem obziru, je gotovo ugodno nanj uplival župnik And. Jekše, (Vrlemu možu. Poezije II. 86 "Zv." 1883, 250), o katerem poje:

Kakó sladak mi je spomin
Na srečni čas,
Ko v znožji bival sem planin
Pod vodstvom tvojim jaz!

Svoje prve pesmi objavil je v Janežičevem "Glasniku"; a pravo njegovo vrednost je poznal Strita in njemu gre zaslug, da je kolikor toliko odgojil Gregorčiča. Njegove pesmi v "Zvonu" 1870, pri katerih se je podpisal Y. ali Gorski, so vzbudile splošno pozornost in mnogo posnemalcev.

Nekatere pesmice javljajo duševen razpor, ki se pokazuje v raznih oblikah, in ki bi nas véasih navdajal s strahom, da bo mlad pesnik žrtva pogubnega svetožalja. V pesmi: "Mrak" (Poezije II. izd. I. 35) želi, naj se solnce skrije, da sroč

Shod volilcev!

Častitim volilcem III. volilnega okraja mesta Tržaškega in okolice (za državni zbor)!!

Podpisani Vas uljudno vabi k shodu, ki bo dne 8. t. m. ob 10. uri predpoludne v dvorani Mally, Via Torrente št. 16, kjer bodem poročal o svojem delovanju v državnem zboru. Vstop je dovoljen samo volilcem.

Ivan Nabergoj.
drž. poslanec.

Sestavljanje nove večine v državnem zboru pa Slovenci.

Gospodu ministerskemu predsedniku, ekselenciji grofu Taaffe-u zmagati je v teh dneh velikansko nalogo: složiti mu je v sklad, ker se je nam vsem videlo dozda — in se nam vidi še danes — nerazdružljivo.

Gospod ministerski predsednik hoče imeti svojo večino v državnem zboru in sicer zanesljivo večino. Se svojega stališča ima njegova ekselencija popolnoma prav, kajti za vladanje države treba denarja, a tega ni, ako ga ne dovoli večina v državnem zboru. A ne samo se stališča vladnega je potrebna trdna in zanesljiva večina, ampak tudi se stališča konstitucionalizma in ustave. Po podeljenju ustave dalo je Njegovo Velikanstvo narodom pravico, da se udeležujejo po svojih poslanstvih postavodaje, to je: prava in resnična vlada v državi je — ali bi saj moral biti — parlament, a vsakodobno ministerstvo bodi le izvrševalec volje parlamenta. Parlamentarno načelo zahteva torej, da parlament bodi nad ministerstvom in ne ministerstvo nad parlamentom. Žal, da se to načelo v resnici ni uveljavilo pri

rabi človeške zmote; "Zaostali ptič" (P. II. 38) toži,

Pa pojdi z menoj kot tovariš mi zveš
In skupaj bolesi nosiva
A strže so moje peruti!

"Lastovkam" ("Zv." 1876, 145. Pesem: "Ti veselo poj" pravi: Jaz kot list uvel sedaj — Mrjem pod teboj.) prigovarja, naj se naselijo pod njegovim krovom, a one se ne odzivljejo prijaznemu vabilu, ker je on "nesrečni sin", rojen pod "nezgodno zvezdo". "V celici" ("Zv." 1876, 272) je mlad samotar in pravi mimoidočemu staremu popotniku, ki blagruje v mirnih celicah živeti, da ne vlada vselej pokoj aredi tihega zidu.

Posebno se izražuje nekaka nezadovoljnost v pesmi: "Ujetega ptiča tožba". ("Zv." 1878, 177. Iste vsebine je pesem: "Moj črni plašč". P. II. 86). Vsa zemlja, pravi je bila poprej njegova last, potem so mu ostrigli peroti, ko se je vjel v nesrečno past; mladost mu mrlo, samo nebeškega pesniškega daru mu niso vzeli; radi tega bo prepeval v kletki, dokler mu ne poči sree.

Tudi v šesterih pesmicah s skupnim naslovom "Z grobov" (P. II. 131—139, "Slov." 1886, 3) toži, da se njegovega arca mrliči nikdar ne dvignejo več, da je treba cvetlice saditi človeku v življenje,

nas, zбоk česar parlamentarno življenje ni prešlo v meso in kri narodov in tudi poslancev samih ne. To je velik nedostatek, kajti: da se je pri nas v praksi izvrševalo načelo pravega parlamentarizma in konstitucionalizma, bilo bi položeno avstrijskih Slovanov izvestno vse drugače, veselejše, nego je v resnici!

A kako se je postopalo in se še postopa pri nas? Grof Taaffe je imel nekoliko let za seboj zanesljivo večino — če tudi ne mnogobrojno, — da bi bil lahko izvel svoj program iz leta 1879, sloneč na izreku, da tudi Slovanov ni smeti pritiskati na steno. Da se je izvelo v praksi to načelo, izvestno ne bi bilo danes toliko nezadovoljnosti na vse strani. Večini v parlamentu, to je, prejšnji desnici bila je resna volja izvesti program, določen v prestolnem govoru z leta 1879 in ni trebalo drugega, nego da se vlada postavi brezpogojno in odločno na stran desnice: da postane res izvršiteljica volje večine. V tem slučaju bi bili sicer res zagnali silen hrup nemško-liberalni arditži, a ta hrup ne bi bil drugega, nego poslednji izbruh jeze se višini padlega tirana, obsojenega v večno obnemoglost.

A grof Taaffe ni hotel poštevat parlamentarnega načela na vse strani: poznal je pač dolžnosti večine do države, nje pravice pa ni hotel poznati. In tako se je razvilo pri nas prečudno razmerje, da je nekdanja desnica pač nosila vso odgovornost, v resnici pa se je vladalo proti nje načelom. S tem pa je zašla v prečudno in ne posebno prijetno položeno nasproti volilcem, ker poslednji so se naveličali naloge te večine — vedno dajati in nikdar prejemati. Nevolja je narasčala bolj in bolj in vihar narasčajoče nezadovoljnosti v narodu českem popihal je iz te nesrečne večine vevlačno skupino Staročehov. S tem je bil določen nje propad.

ne na grob, in da pravice ni pri ljudéh, nego samo v grobi!

Gorjé, ki ga občuti pesnik, se pa posebno takrat polasti njegovega srca, kdaj potuje njegov duh na "Na potujčeni zemlji", ("Zv." 1880, 5; prim. L. Jeran: Kje si poezija". D. 1869, 72) po lepi Furlaniji, vzdihujejoč:

Naš bil nekda je ves ta kraj,
Očetom našim domovina.

Ko tukaj prenaša pesnik svojo bol na žalostno stanje domovine, ki je bila poprej širniša, kot je zdaj, se osvobujejo onega svetožalja in pesimizma, ki bi mogel tudi vničiti pesnika, da bi se mu ne vprla zdrava in krepka moč.

Čim preje, ko se pesnik reši te more, tim prej si je tudi temelj postavil svojemu svetemu poklicu.

Sreča je za pesnika, da se je precej rano osvobodil te dobe, v kateri je tožil o svoji nesreči:

Ne tožim, kot sem tožil
Brezčutnim, trdim več ljudém;
Kar plečem sem naložil,
To nosil bodem večno nēm.
(„Ne tožim". P. II. 26.)

Junaški nositi gorje pa priporočuje tudi drugim:

Zatri solzé, zatri tožbe,
Če ne, jih vsaj — prikrivaj.
(„Črni trn". P. II. 74.)

Pozneje so si pomagali na ta način, da so skrpali večino iz najrazličnejših življov, to pa tako, da so hoteli postaviti raz dnevni red vsa politična, narodna, državno-pravna in verska vprašanja: parlament naj bi se bavil le z gospodarskimi vprašanji in socijalnimi reformami.

Skrpali so tako večino, amo rekli, ki pa je razpadla kmalu, kakor razpade vsaka krparija. Družiti se hoteli vodo z ognjem, a niso pomislili, da pri tem poskusu mora ugašati ogenj — zaupanja Slovanov v sedanji sistem. In ugašilo je res to zaupanje skoro popolnoma. In to ni samo naše posebno menenje, ampak postalo je splošno mej avstrijskimi Slovani in tudi nemškimi konservativci: vzemi v roke nemšk konservativen list, pogledi v slovenska glasila, pogledi v česke liste — staro in mlado —, čitaj slednjič v nezavisnih novinah hrvatskih — povsod najdeš le izraze nezadovoljnosti, iz kojih doni prepričanje glasno in mogočno: da tako ne moremo naprej.

In sedaj snuje ekselencija grofa Taaffe zopet večino, skoro iz istih najrazličnejših življov, zahtevajoč od njih, da pri tem požrtvovalno zataje svoje prepričanje, svoja načela in morda tudi — svojo bodočnost. Ker nimamo svez ni z vlado ni s parlamentarnimi krogi, seveda ne moremo vedeti, v koliko so dotične parlamentarne skupine pri volji, udati se željam grofa Taaffe-a in je-li bodo imela dovoljen vseh pogajanja, zapričeta predvčeranjim na Dunaju. Ali to povemo že danes — in smo uverjeni, da imamo v tem pogledu ogromno večino naroda slovenskega za seboj —, da nikdar ne privolimo v morebitne žrtve na račun naših prizadevanj za izvršenje narodne enakopravnosti.

Izlučiti hočejo narodna vprašanja iz programa prihodnjemu delovanju državnega zbora, in stranke, ki vstopijo v večino, naj

Nehote se vsakemu slovenskemu lirskemu pesniku usiljuje položaj slovenske domovine; Gregorčičeve lirске pesmi, ki opevljejo domovino, se prištevsjo najlepšim plodom slovenske lirike.

Da se je pesnikovo oko od "Potujčene zemlje" takoj obrnilo na vso slovensko očetnjava, se razvidi iz tega, da je pesmi o "Potujčeni zemlji" takoj pridružil pesem: "Domovini" (P. I. 95). Mnogo so pesniki slovenski opevali domovino, ali v tako prisrčnih, prostih in vender do srca segajočih besedah morda še nikdo:

O mati, moja domovina,
Ljubezen moja ti edina,
Ti moja skrb in bolečina.

Izvirna je misel, kojo izražuje v pesmi "Znamena", (P. I. 138.), češ, na polji stoji znamenje, v katerem žari krasna podoba; pod to podobo gori presvetla luč; to znamenje pa je njegovo srce, in obraz je slika domovine, katere bo pesnik vedno slavil. Pesem je zložena v narodnem duhu. Istotak se odlikujeta pesmi "Na sveti večer", (Poez. I. 6), in "O polnični noči", (Poez. I. 141). Na sveti večer ide mlado dekle gledat na potok, da bi v vodi opazilo podobo svojega dragega; tudi pesnik bi rad isti večer iz valov zvedel osodo slovenskega naroda,

"Nadjá sroč se in — boji!"

saj za sedaj, opuste svoje posebne želje in namene. V nekem dunajskem poročilu, prihajajočem najbrže iz poslaniških krogov, označujejo se namere vladne nastopno:

„V narodnem oziru določil bo program status quo, a izrečno se bo naglašalo, da v narodno-političnih rečeh nimajo nenemški člani večine ničesar več pričakovati. Vlada je v tem oziru nepopustna, ker ji nič za to ni, da pristopijo novi večini moravsko-češki poslanci. Grof Taaffe želi sicer, da ostanejo Slovenci mej vladnimi pristasi, a to le z ozirom na grofa Hohenzwarto, za želje slovenskih poslancev se pa kar nič ne meni in še prsta ne premakne, da ohrani naše poslance na svoji strani.

Takšen je faktični položaj. Nemci niso zadovoljni, ker hočejo vse hkrati dobiti, a upirati se ne morejo in zato pojdejo spet jedenkrat z grofom Taaffeom v lopo. Kako in kaj se bodo odločili drugi poslanci, mej njimi slovenski, o tem se čujejo razna mnenja, sicer pa o tem še poslanci sami niso jedini, ampak še premišljajo — prav po Taaffeovem nasvetu. Toliko pa je gotovo in brezdvomno: vladni program kot podloga bodoči parlamentarni večini ima izrečno protislovensko tendenco; to je prosta in gola negacija narodnega in političnega razvoja avstrijskih Slovanov.“

Status quo (dosedanja stanja) hočejo torej. Ali gospóda slavna, ta status quo znači za nas — gotovi narodni pogin! In temu naj bi pritrdil bodisi najmlačnejši slovenski poslanec? Take žrtve se morejo pač zahtevati od narodov, kojim je narodnost zagotovljena za vse slučaje, a ne od nas, ki visimo na jedni saminiti. Naše položanje je namreč tako opasno, da kakor hitro popustimo le za trenotek, popustili smo za vedno.

Mi stojimo na stališču, in tega stališča ne smemo zapustiti nikakor — da se narodno in s tem zvezano jezikovno vprašanje mora rešiti — čim prej tem bolje. Dokler ni rešeno to prašanje, ne bode miru, ne bode vspešnega delovanja v parlamentu našem. Zato pa prosimo poslance naše, da se neizprosni v tem pogledu, kajti tu ne gre samo za vprašanje, ali se nam izpolnijo želje prej ali slej, — v tem slučaju bi človek še potrpečel — ampak nam Slovencem po obsejnih pokrajinah gre za našo kožo, za naš obstanek, za našo bodočnost. Pritisek na nas tržaške Slovence ni bil še nikdar tako silen, kakor je v sedanjih dneh in mi naj bi, položivši roke križem, gledali mirno, kako nam drzne roke krčijo od dneva do dneva, dá: od ure do ure, skromno našo narodno posest? Kdor bi to zahteval od nas, ta ni slovenski rodoljub. —

V pepelnici noči vró v božji hram krdela bogatih, mladih, lepih ljudi, nedolžnih otrok; vsem mora pesnik kot duhoven napisati smrt; na zadnje pride „trpinov trop“ — „narod moj“; tem pa ni zapisal na čelo: „memento mori“ nego „ostaje-nja dan“.

Duhoven pesnik primerja velike praznike cerkvenega leta z dobami v razvitku Slovanstva:

Kalvarijo svoje naš rod je imel . . .
A dan še slavniji mu bode prišel:
Dan oljske prišel mu bo gore.
(Velikonočna P. II. 111.)

„Prebral je pratko,“ (P. II. 128), in našel svetnike raznih narodov, samo slovenskega ne, itak ni treba obupati:

Ti si narod — svetnik
Preganjan, zatiran od vekov —
Največji svetnik — mučenik.

Ko solnce vzhaja izza gore,
„Zlati up v dušo vlija,
Da nam lepši vstane čas“.

(„Dneva nam pripelji“ žar P. II. 5).

Pesnik bo ljubil samo eno devojko:

„Ljuba moja je Slovenija
(Eno devojko le bom ljubil P. II. 9).
Jaz pa Slave zvest sem sin.“

(Dalje prih.)

Tolažili bi se sicer lahko, da ne bode dolgega obstanke politiki brez politike, kakoršno si želi grof Taaffe, ker smo uverjeni, da nijedna onih skupin, ki vtegnejo vstopiti v novo večino pod takimi pogoji, ne dela odkritosrčno, kajti nijedna ne misli v resnici na to, da bi se odpovedala svojim načelom in svojemu programu. To je res, ali nam je dragocen vsak trenotek — vsak zamujeni trenotek znači za nas nazadovanje. Naši zastopniki naj nikar ne privole v namere, naperjene proti našim prizadevanjem po narodni enakopravnosti.

Tudi mi vemo, da je število naših poslancev le majhno in da bi bilo kri-vično zahtevati od njih, da prenašajo gore.

Ali tu velja: Principiis obsta — upirati se je že z začetka, da se nam ne bode očitalo opravičeno, da smo sami privolili v svojo pogubo.

In še nekaj! Dan na dan čitamo po konservativnih listih očitanja na adresu „liberalnih“ Mladočehov, da se hočejo vezati z nemškimi liberalci: koliko hujše in tehtnejše bi bilo tako očitanje, ako bi se slovenski konservativci vezali z nemškimi liberalci!! Ne zadošča, da ste konservativci samo v Ljubljani, vihteč svoje kopje v srditem boju proti slovenskim „liberalcem“ in „radikalcem“, ampak morate, ako ste dosledni in resni možje, tudi na Dunaju kazati svoj konservativizem proti nemškim liberalcem s tem, da pod nikakimi pogoji ne vstopite skupno z njimi v kakoršno sibiho kartelno večino!

Tako zahteva od vas naša posebna slovenska korist, tako zahteva vzajemnost avstrijskega slovanstva, tako zahtevajo od vas tudi vaša lastna načela.

Naši poslanci in položaj.

Govoril poslanec prof. Fr. Šuklje v 183. seji drž. zbora dne 15. decembra t. l.

(Dalje.)

Povod temu shodu je budeča se narodna zavednost mej koroškimi Slovenci, neposredni uzrok pa tista naredba naučnega ministra, s katero se je v neki meri ugodilo pritožbam nekih slovenskih občin glede slovenskega učnega jezika v ljudskih šolah. Govoril bom o teh obravnavah, pri katerih je bil slovenski življenj nečuvno napadan, ne po poročilu naših listov, ampak po tem, kar je pisalo vaše glasilo, „Freie Stimmen“. Kaj se nam je očitalo?

Voditelj shodu je bil deželni poslanec dr. Luggin. Mej hudodelstvi, katere so zakrivilo koroški Slovenci, stoji v prvi vrsti nastopno: „Ciril-Metodova družba oklenila je deželo s podružnicami“. Tu gre za slovensko šolsko družbo in sodba o nje delovanju je pred vsem odvisna od tega, kdo je prav za prav začel nasprotovanje. Vsakdo ve, da je bil nemški „Schulverein“ prej ustanovljen in da je slovenska šolska družba le odgovor na to. (Tako je! na desni.) Potem pa je še jeden važen razložek: nemški Schuverein ima vsaj pri nas izrečno intenco, odtujiti slovensko mladino svojemu narodu (Odobranje na desni.), slovenska šolska družba pa ne izteza svojih rôk po nemški mladini; ona nima drugega namena, kakor rešiti svojega naroda mladino, a že ta povsem defenzivna taktika je zadoščala, da so somišljeniki združene levice napadali družbo.

Drugi gravamen je nastopni: „Ustanovljajo se čisto-slovenske posojilnice.“ (Čujte! na desni in veselost.) Očita se nam celo to, da skušamo pomagati notorično siromašnemu prebivalstvu v njega kreditnih potrebah.

Tretja točka očitaj slóve: „Mohorjeva družba razširja svoje malovredne spise.“ — To je, obžalujé moram rabiti oster izraz, celo pri našem srditem narodnostnem boju tako redek slučaj politične zavosti, da se moram pri tem nekoliko zamuditi in si izprositi Vašo pozornost. Sodite o našem narodu kakor hočete; tudi

z zaničljivim posmehovanjem smete gledati na nas, nečesa pa ne morete utajiti, da je to čvrst, ukaželjen narod. Da se na tej ukaželjivosti zadosti, ustanovili so pred 40 leti na Koroškem družbo sv. Mohorja in z upravičenim ponosom lahko rečem: Redkokje na svetu najdete tej družbi analogno. (Dobro! Dobro! na desni.) Ta družba šteje sedaj 58.000 članov (Čujte! na desni), ki dobivajo vsako leto za smešno nizki prispevek jednega goldinarja pet do šest knjig, deloma poučne, deloma zabavne vsebine. Pri sebi imam letošnje publikacije Mohorjeve družbe, in iz njih vam bom dokazal, kakšni „malovredni spisi“ so to, radi katerih so nas na koroškem strankarskem shodu tako silovito napadali. Tu imam na pr. koledar družbe sv. Mohorja, v katerem je cela vrsta poučnih in popularno znanstvenih sestavkov, mej drugimi prav dober popis Dunaja in njega znamenitosti z ilustracijami, ker ima slovenski narod neko posebno ljubezen za Dunaj in se zanj dosti bolj ogreva, kakor na pr. za Celovec ali za Gradec. (Res je! na desni.)

Potem je družba izdala molitvenik „Slovenske večernice“ s popularnoznanstveno, zgodovinsko in beletristično vsebino, — o politiki nikjer niti sledu; potem je izdala družba popularen popis Kneippovega načina zdravljenja; tudi to je knjiga, katera je kmetškemu prebivalstvu gotovo koristna; potem popis svetih dežele in svetih krajev ter končno „Naše škodljive rastline“ z ilustracijami (Dobro! pri somišljenikih.) in to je gotovo knjiga, kateri je le žeteti, da bi se v čim večjim številu razširila mej prebivalstvom po deželi. (Prav res! mej somišljeniki.)

Gospóda moja! Vsaka teh knjig se je v 58.000 izvodih razposlala mej kmetško prebivalstvo in boleti nas mora, če ravno tista stranka, ki vedno govori o svobodi, omiki in prosveti, na takov način grdi družbo s tako eminentno kulturno tendenco kakor je družba sv. Mohorja. (Živahno odobranje mej somišljeniki.)

Tudi tisti, ki razmer ne poznajo, morejo umeti, zakaj je prav to društvo zadelo ob toliko nasprotstvo in antipatijo častnih nasprotnikov.

Gospóda moja! Tista — drugače ne morem reči — neumna bajka, s katero nas toliko in tako često mučijo, da namreč koroški Slovenci, ali, kakor jih vi imenujete, „Windische“ na Koroškem ne razumejo novoslovenskega pismenega jezika, prav ta navidezni argument razpade v svoj borni nič, če si ogledate člane Mohorjeve družbe in njih teritorialno dislokacijo.

Morda se bodo zopet navajale jednake trditve in pri komersu udeležnikov koroškega shoda je g. poslanec Ghon (Posl. Ghon: „Da, jaz sem bil to!), jeden tistih dveh „velikanov iz alpskih dežel“ (Glasen smeh.) — kot tak je bil opisan v nekem Dunajskem listu o priliki Mengerjeve afere — tedaj je poslanec Ghon, meni osobno drag in mil kolega (Posl. Ghon: Veseli me!), rekel na komersu: Kaj koristi Slovincem takozvana, z velikim skrpna nova slovenščina, ko je ljudje ne razumejo? (Posl. Ghon: Saj je res tako!) On je seveda ne razume, ali nekaj prizna gotovo (Posl. Naberger: Učite se prej jezika, potem boste že priznali to in ono! — Posl. Ghon: Meni pravite to, ki sem živel 20 let mej Slovenci?), prizna, da kmet sploh ne kupuje rad knjig; ako pa se to zgodi in je knjigo plačal z gotovimi svojimi novci, potem je knjiga brez dvoma taka, da jo umeje in da mu je koristna

Na Koroškem ima družba razen 71 domrtnih članov nič manj kakor okroglih 4800 plačujočih letnih članov. (Čujte! Čujte!) To je uničujoč dokaz, ako se pomisli, da pride vsako leto okolo 25.000 v čisti novi slovenščini pisanih knjig specijelno mej koroško prebivalstvo, katero je hlavno vzprejme. (Čujte! Čujte!) — Tudi druga očitanja so se na koroškem shodu dvignila in si stekla specijelno odobranje, vsaj posredno, gospóda dok-

torja pl. Plenerja, vodje združene levice Govorilo se je o slovenskem uradovanju; dotična zahtevanja so se predstavljala kot golo nadlegovanje in reklo se je nastopno: „Pravosodni minister nesrečnega spomina Pražak osrečil je deželo z jezikovno naredbo, katere praktična vrednost je najbolje karakterizirana s tem, da je veliko let v veljavi, ne da bi se izvrševala.“ (Čujte! na desni.)

Vemo, gospodje, zakaj se ne izvršuje in tekom debate se bomo potrudili, koroške razmere glede pravosodja točno pojasniti. (Posl. dr. Trojan: Tako je prav!) Ali niti to, da je jezikovna naredba samo platonična, ni moglo omečiti cenjenega nasprotnika. Rekel je dalje: „S tem ni odstranjena nevarnost; naredba je še v veljavi in če se danes ali tekom let kakov porednejš nanjo skliče, treba jo bo izvesti. Take naredbe se ne smejo pozabiti, ampak pokopati jih je jedenkrat za vselej.“ (Odobranje. — Posl. Naberger: To je jako liberalno!)

(Dalje prih.)

DOPISI.

Iz Zagreba. 1. januarja (Iz. dop.)

Deželni zbor bil je 21. dec. odložen na tri tedne, da si nekoliko počine, ker je delal kot Herkules. Samo čujte! 10. dec. bila je seja, v kateri se je zbor otvoril — drugo nič; 15. dec. prišel je zakon o indeminetiti ne dnevnih red; 19. dec. bila je indemineteta sprejeta brez debate; 21. dec. čital se je ta zakon tretjkrat, in potem je kruti predsednik poslal poslance domov na — tri tedne, da se počinejo in da zberó moči, ki so jih izgubili v težavnem delu. Opozicija stavila je dve interpelaciji: Dr. Frank je interpeloval o Josipovičevi krizi, a Barčić o reški gimnaziji.

Kakor je znano, uzurpirali so si Madžari Reko, čeravno je ona hrvaška, kakor je dr. Rački se spisom „Čija je Rjeka“? jasnó dokazal. Prva skrb Madžarov je bila, da je vse hrvaške oblasti in urade z Reke iztisnila; ostala je še edina hrvaška gimnazija na Reki, a tudi tej Madžari pri vsaki priliki kažejo zobe. Ker je ta gimnazija, ki ima za zagrebško največ učencev, v tuji hiši, in ker poteče kontrakt za dve leti, vprašal je Barčić vlado, kaj misli storiti, da ta gimnazija, ki je še edina nit, katera veže Reko s Hrvatsko, ostane na Reki. Da se vlada ne bi mogla izgovarjati, da ni zgrade in denarjev, rekel je Barčić, da bode neki konsorcij sezidal gimn. poslopje, samo naj vlada zagotovi najemnino. V tem konsorciju so prvi patrijoti na Reki.

Hrvaški narodnič je dobil za novo leto in božič veselo darilo. Ker je v srcu vsak hrvatski domoljub dolgo želel, — zgodilo se je. Opoziciji „neodvisna“ („Obzorova“) in „pravaška“ (Starčevićeva) sti se dogovorili, da bodeti delovali v bodoče zložno. Može, kateri so pri tem paktu sodelovali, porok so, da se bode vse držalo, ker se je sklenilo. Neodvisno stranko so zastopali: dr. Rački, dr. Amruš, dr. Mazzura, in vseuč. prof. Smičič-klas. Pravaško: dr. Frank, dr. Boróša, Folnegović in Kumičić.

Sedaj se ne bote ti stranki klali in trli mej seboj, ampak kompaktno in solidarno bodeti se bojevali proti vladajoči madžarski stranki. To je veselo znamenje za vsakega Hrvata. Da bi tudi pri Slovencih do tega prišlo!

10. jan. snide se zopet deželni zbor. Kaj bo delal, kaj storil, bomo videli.

Različne vesti.

K položaju. Pogajanja za sestavo nove večine v državnem zboru so se že pričela. Ekscelencia grof Taaffe se pogaja z načelniki posamičnih dotičnih skupin, ali že vrsta, po kateri se vrše ta pogajanja, kaže nam, da nimamo Slovenci pričakovati ničesa dobrega. Najprvo, to je v četrtek, se

je posvetoval namreč njegova ekscelencja s prvaki nemške levice: Plenerjem, baronom Chlumetzkiem, Heilsbergom in grofom Kuenburgom. Včeraj se je posvetoval z načelnikom poljskega kluba in zadnji pridejo na vrsto konservativci. V koliko se poštujemo Slovenci in njih želje, pove nam vest, da grofu Taaffe-u ni čisto nič na tem, da vstopijo Slovenci v novo večino in ako jih vsprejme milostno, stori to le z ozirom na osebo grofa Hohenwarta.

„Novičar“. Ker nam je še izpolniti nekatere formalnosti, zahtevane od oblastnij, izide napovedana priloga našemu listu — „Novičar“ — še le prihodnje soboto.

„Primorskega lista“ 1. številka došla nam je včeraj.

Današnji veliki skupni koncert obeta nam izreden užitek, kakorčnega morda v Trstu še ni smo imeli, ako smemo namreč soditi po vspehu učerajšnje skupne poskušnje. Pri poskušnji je bilo kacic 280 pevcev, katerim so se pridružili tudi bazo- viški pevci — toli precizno in ubrano, da smo se kar čudili. Osebito je dosegel velikanski efekt veliki zbor „Kdo je mar?“, spremljan po vojaškem orkestru. In tudi poskušnja združenih tamburaških zborov vzbudila je v nas pravo oduševljenje. Slovenci tržaški! Pridite danes zvečer v gledališče „Fenice“, da se prepričate o velikem napredku tržaških in okoličanskih Slovencev na glasbenem polju! Polnega gledališča je želeli tembolj, ako pomislimo, da so stroški za ta koncert narasli na 500 gld. in bi bilo obžalovati, ako bi imela pevska društva za ves svoj trud še materijalno izgubo. Nikdo naj ne zamudi torej današnjega večera.

Družba sv. Cirila in Metoda se danes najpreje hvaležno spominja dveh pokojnih svojih podpornikov. V Gradci umrli veleučeni matematik vitez dr. Fr. Močnik, ni bil samo podpiratelj „Narodni šoli“ v Ljubljani in „Pedagogičnemu društvu“ na Krškem, on je tudi v roke našega čast. starine-prvomestnika, gimn. ravnatelja g. Fr. Bradaške v Gradci polagal leto za letom lep dar v namene naše družbe. V Zaspéh na Gorenjskem rojeni in v Braslovičah umrli dekan Lovro Potočnik pa nam je volil 50 gld. — Župnijski upravitelj v Kanfanaru v Istri, č. g. Ivan Cotelj, je podaril veliko zbirko knjig, zlasti družbe sv. Mohorja. Lepo se razcvetajoča ženska podružnica na Vrhniki nam je poslala v kratkem času svojega obstanka že svoj drugi prispevek v znesku 186 gld. 2 kr. Blag. g. Ana dr. Storožica nam je naklonila 100 gld. pokroviteljine po blag. Murnikovi, ki ji s temi poslednjimi 100 gld. izročila družbi to jesen 800 gld. Ženska podružnica v Št. Juriju južni ž. je zložila ob letošnjem zborovanju 60 gld., možka podružnica za Kotmaro Ves na Koroškem pa 25 gld.; prvo svoto smo prejeli od g. tajnice F. Kavčičeve, drugo pa od g. prvomestnika Matije Prosekarja. G. dr. Dragotin Treo v Celji je poslal 25 gld., 16 so jih darovali gg. zavezni posojilničarji, 9 pa narodna družba. Ob godovanju g. notarja dr. Stajarja je izročil njegov triletni sinček Vipavski podružnici 18 gld., ki nam jih je doposlal podružnični blagajnik gosp. Radoslav Silvester. Iz Kostanjevice smo po g. notarju Aleks. Hudoverniku prejeli 17 gld. od č. g. Cotelja 15 gld., nabranih v Istri med slovenskimi vinotrci, od Litijskih in Šmartinskih Slovencev po g. Ljudmili Roblekovi pa 20 kron odkupnine novoletnih voščil. Prvo zlato XXkrono sta nadalje darovala g. Marija Možek, posestnica v Gradci in družbin podpredsednik, gsp. notar L. Svetec. Ljubljanska družba, zbrana v kavarni „Kasino“, nam je darovala po g. Murnikovi 6 gld. 51 kr. Z željo, da bi nam ljubi Bog naklonil mir, je poslalo 6 gld. „Omižje“ v Mozirji. Šmartinski tamburaši so zložili pri veselici v Zagorji

5 gld. 72 kr. Ob godovanju g. Barbike Eibensteinerjeve na Lohah je nabral g. I. Lazar 5 gld. 40 kr. Č. g. župnik v Šent Ilji, M. Kelemina, je poslal 5 gld. kot dar male družbe od nemške meje, nadučitelj Janko Žirovnik pa 5 gld. v odvezo novoletnih voščil. Idrijski pevci so nam naklonili po g. Fr. Lapajnetu 2 gld. 60 kr., veleposestnica Katarina Sporn v Lokarjih pa 2 gld. 50 kr. Kmečki mladeniči v Št. Jurji na Štajerskem, F. Čretnik, I. Jager, I. Oset in I. Žveglar so darovali prvo krono v zgled rojakom po slovenskih pokrajinah. — Umrlema darovateljema blag spomin, Vam živim čast in zahvalo!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti se je nabralo v krčmi roj. pos. in kons. društva na dan novega leta 3 gld. 14 kr. Sedmero oseb z jednim otrokom so darovali 70 kr., N. N. po I. P. 20 kr.

Za božičnico otroških vrtov na Greti in v Rojanu darovali so nadalje: Ivan Mahnič 2 gld. 50 kr., Sček 2 gld., v. g. župnik Tomaž Thaller 27 metr. blaga, Andreja Pertot 1 gld., Weinhratt Pavla 50 kr., Star vojak 3 gld., Požar čevljar 1 gld., Pipan Ana 1 gld., Marija Terisker 1 gld., Venuti Marija 1 gld., Taborski 1 gld., Babnik Terezija 1 gld., Bolle Ana 1 gld., Danek Terezija 1 gld., Jožefa Bolle 20 kr., G. Bandel 2 gld., Senigalia 1 gld., Umek Ana 1 gld., Jože Bolle 1 gld., Josip Pertot 1 gld., Porenta 1 gld., Kramar 50 kr., Nemeth 1 gld., Amalija Piščanec 30 kr., Ana Piščanec 60 kr., Jožef Pertot 1 gld., Jožefa Ferluga 50 kr., Bandelj 80 kr., Štefan 1 gld., Semic (gospa) 50 kr., Lenassi 1 gld., Ferluga (učiteljica) 1 gld., Eufemija 1 gld., Marija Piščanec 40 kr., Bremic Anton 1 gld. (Dalje)

Za svetolovansko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda so nabrali na Silvestrov večer v dvorani bralnega društva pri sv. Ivanu 9 gld. 06 kr.

„Lega Nazionale“. Tržaška podružnica tega društva je imela včeraj svoj občni zbor. Iz blagajnikovega poročila je poeneti, da je imela ta podružnica dosedaj dohodkov 22.660 gld. 14 kr., mej temi so tudi darovi za italijansko šolo v sv. Križu. Porabila pa je podružnica za razne svrhe 18.568 gld. 92 kr. To so številke, koje naj bi si malo ogledali naši sabavljaji na družbo sv. Cirila in Metoda, to jedino zaščitnico našo proti navali italijanske pohlepnosti in italijanskega kapitala.

Cvetje iz okoličanskih šol Italijanskih. Neka 10 letna deklica, obiskujoča 4. italijanski razred šole rojanske, doposlala je predstitemu g. župniku Thallerju nastopno voščilo za novo leto: Na, 1. Jenuarja. 1893. Vošilo. Za novo leto Hvalen bodi Jezus. Kristus. dobro jutro Bog daj gospod. Župnik jest uzamem Pero umoje desno roko, In jem vošim. to aveto novo leto Ki so ga dočakali in Dabi. več let dočakali Jest jim vošim iz Celiga Serca! dabi tolko let Na. avetu živeli pokoro storili. duši Zaslužili Večno iz Veliceanje in une Besih se veselili Zbogomiz Marijo iz Jezusam. Zbogom Zbogom. Gospo Župnik.

Pismo to — kojega original imamo v rokah — pove več, nego bi mi mogli povedati o slabem sadu italijanskih šol okoličanskih glede na izobrazbo, še bolj pa glede na vzgojo arca!

Da: to-le voščilo nam kaže ta šole v njih pravi luči. Tem otrokom treba res krščanskega nauka, ali po takem potu, da ga bodo umeli — v materinem jeziku.

Laško vsoučilišče v Trstu je gotova stvar. Banski lord je namreč v svoji veliki ljubezni do laščine in v skrbi, da bi znalo pomanjkati laških več ali menj učnih advokatov v Trstu, podaril zanje 100 for. „Mattino“ pravi na to: „Ta zgled je lep in hvalevreden in upamo, da dobi posnemovalcev“. „Il Cittadino“ se pa roga

ubogemu Burgstallerju, rekoč, da ga je k temu navedla le njegova dabennagine (malodušnost).

Tržaška posojilnica in hranilnica. registrovana zadruga z omejenim poročtvom, ima svoje uradne ure, začeni z novim letom, vsaki dan od 9—12 dopoldne. Določile se so i popoldanske uradne ure, ki se naznanijo ob svojem času v „Edinosti“. Naše občinstvo ima sedaj priliko se posluževati v večji meri tega prekoristnega nam zavoda. Dosedaj so bile določene namreč uradne ure le par dni v tednu, a to se je, kakor omenjeno, predrugačilo z novim letom. — Skrbeti je toraj sedaj posebno domačim rodoljubom ter vsem narodnim društvom, da se v vsakem obziru poslužujejo le tega edinega našega denarnega zavoda v Trstu. Držimo se i v tem obziru izreka „Svoji k svojim“ — in „Tržaška posojilnica in hranilnica“ bode izvestno vrlo napredovala! Ni dosti namreč, da se upiše posamičen rodoljub kot zadružnik te posojilnice — ampak dolžnost vsacega zadružnika bi morala biti skrb za vpisovanje družih novih zadružnikov, ter sploh opozorjati naše občinstvo, da se isto obrača v zadevi posojil do imenovanega našega denarnega zavoda.

Veselo znamenje v narodnem društvu. V zadnji seji načelnštva (5. t. m.) „Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“ sprejelo se je 35 novih udov. Jemajo v obzir, da so deleži tega društva po 30 gld., smemo pač biti zadovoljni za brižnost našega občinstva za to društvo. Znani asessor dr. Artico bo menda zadovoljen s tem poročilom!

Pevsko društvo „Volesila“ priredi dne 29. t. m. svoj društveni veliki ples v dvorani g. Sancina Vrba. Začetek ob 7. uri zvečer.

Veliki ples „Tržaškega podpornega in bralnega društva“, bode, kakor vsako leto, tudi letos v redutni dvorani gledališča Rossetti in sicer v soboto dne 14. t. m. Opozarjajoč slavno občinstvo na ta lepi društveni ples, želimo obilo udeležbe.

Iz Škrbine na Krasu se nam piše dne 3. januarja t. l.: V novega leta dan je imelo naše bralno društvo „Narodni dom“ svoj letni občni zbor, pri kojem so se vršila običajna poročila in volitev. Mej nasveti so se priporočala šolska društva, vsled česar se je nekaj nabralo za družbo sv. Cirila in Metoda ter za „Slogine“ zavode v Gorici. Konec pa se je tudi letos govorilo o geslu: „Svoji k svojim!“

Društvo ima sedaj v svoji bralnici oglasnik z napisom: „Svoji k svojim!“ Tu se pribijajo imena in priporočila slovenskih trgovcev in obrtnikov. Z obžalovanjem pa javljamo, da se jih je do sedaj malo oglašilo, ki bi želeli, da bi jih podpirali. Opetovano tedaj prosimo, naj nam pošljejo vsi slovenski trgovci in obrtniki svoja priporočila, da jih denemo na oglasnik. Ako ni drugega, dovolj je navadna vizitka, samó, da bo na njej zapisana stroka, s katero se dotičnik peča in mesto, kjer biva. — Slovenski trgovci in obrtniki! Vidite, kako vam v Vašem težavnem poslu gremo na roke, vidite, kako za Vas skrbimo in Vam dobro želimo, — ne bodite tedaj malomarni, ampak zganite se! Prosimo, lepo prosimo!!

Oglasi naj se pošiljajo pod naslovom: Bralno društvo „Narodni dom“ v Škrbini, p. Komen na Krasu.

Prosimo tudi druge slovenske liste, da bi blagovoljno ponatisnili ta-le poziv.

Iz Podgrada se nam piše: 8 Paziščine prejela je naša podružnica sv. Cirila in Metoda novoletni dar. Preč. g. Josip Grašič, župnik v Bermu, poslal je for. 10 in se vpisal za ustanovnika. Vivant sequens! Naj bi ta edina isteraka podružnica pridobila v novem letu še mnogo podpornikov in pospešiteljev prizadevanja za sveto našo stvar!

Iz tržaške okolice nam pišejo z dne 6. t. m.: Z veseljem pozdravljamo misel, da hočete izdajati posebno poljudno pri-

logo za naše ljudstvo. Brez dvombe bode se odsihdob mnogo okoličanov naročalo na „Novičarja“, kajti za 2 kr. imeli bodo vsako nedeljo svoj list, ki jim bode povedal, kar se je novega dogodilo mej tednom. Pri tej priliki bi pa prosili g. urednika, naj bi se „Novičar“ oziral pred vsem na gnotne in narodne potrebe tržaške okolice. Zanimajo nas posebno kratki članki o poljedelstvu, vrtnarstvu, cvetličarstvu, živinoreji, o domačih zdravilih, poskušnje obrtniške in druge, domače gospodarstvo, drobne novice iz mesta in slovenske dežele; kratek političen pregled. Marsikaj bi se želeli v njem, a vsemu za 2 kr. menda ne boste mogli ugoditi, g. urednik. Poleg tega pa trebate sodelujočih moči, radi česar naj bi moji sorojaki večkrat prišli za pero ter kaj napisali iz svoje vasi ali kraja. Tudi bi Vas prosili, g. urednik, da bi nam semtertja odgovarjali na stavljena prašanja o domačem gospodarstvu in družih potrebah. Gotovo bi nam s tem mnogo koristili. Sedaj pa voščim novemu „Novičarju“ dolgo, plodno in življenje. Vas (sledi podpis).

Dosluzni list (Abschied) dobó vojaki c. kr. deželne brambe, ki so koncem minolega leta dovršili dvanajstletno službeno dobo, proti vojaškemu pasu pri I. oddelku mestnega magistrata v Trstu (III. nadst. vrata št. 11).

Sneg je tako zametel, da je skoraj vsem tržaškem listom „pretrgal telegrafično zvezo“. Vsi ti listi se namreč ponašajo z „originalno telegrafično zvezo“ z raznimi mestami ter so posebno sedaj v novem letu obečali svojim lehkovernim čitateljem, da so to zvezo popolnili ter da bodo odsihdob prinašali dosti izvirnih posebnih brzojavk. Kake baže so te brzojavke in kaki hungung tirajo tržaški listi z njimi, pokazal nam je zadnji sneg. Par dni nismo namreč dobili tujih časnikov radi zametov in tem listom so zmanjkali telegrami, katere fabrikujejo iz novic tujih listov ter se tu z njim lepotičijo kot s svojim perjem. Tudi jim ni bilo možno prepisovati kar celih člankov iz rečenih listov, radi česar so se morali te dni tržaški čitatelji zadovoljiti s prazno slamo maloizvedenih tržaških časnikarjev, koji se pač ne brigajo za drugo, kot za hujkanje in ščuvanje mestjanov proti Slovincem.

Čez dvajset let. Urednik našega lista kot bivši goriški dijak, se spominja dobro kot očevidec kako je pred dvajsetimi leti kolon Josip Černic iz maščevanja umoril svojega gospodarja, posestnika Stabilea in sicer predpoludne in na javni ulici, kjer se spajata „Travnik“ in „Raštel“. Ta dogodek je vzbudil veliko razburjenje po vsem mestu. Zločinca so prijeli takoj in ga je sodišče obsodilo na smrt, a sodba se je spremenila v 20 let težke ječe. Sedaj pa čitamo v listih, da je Černic prebil dolgo kazen ter zapustil zapore dne 27. decembra p. l. Takrat 26-letni mož šteje sedaj 46 let. Doma pa je našel žalostno izpremembo: in žena ni hčerka mu niata več mej živimi!

Odlikovanje. — Gospod Gabrijel Piccoli, lekarničar v Ljubljani, dobro znan po svojih izbornih izdelkih, dobil je na mednarodni razstavi v Brüssel-u zlato svetinjo za razstavljene izdelke: Želodčna tinktura, sirup iz malin, anisette-ekscelsior in kurakao natural. — Čestitamo za to lepo odlikovanje. Priporočamo te njegove izdelke.

Neoreče. Postresček Jakob König je padel po stopnicah in si zlomil roko pri tem. — 48letna hišna Alojzija Čej, bivajoča v ulici Pondares št. 9., si je na isti način zlomila desno roko. — 14letnega Josipa Miklavca iz Rocola ugriznil je pes v sedalo tako, da je moral iskati zdravniško pomoč.

Žalostna smrt. Včeraj so našli na ulici nekega delavca, ležečega na tleh in popolnoma pijanega. Prenesli so ga v bolnico, kjer je kmalu potem — umrl. Našli so pri njem listek z imenom Anton Seiuca.

Pozor!

Udeležnikom današnjega koncerta v gledališču „Fenice“, se naznanja, da je gostilna „Alla Vittoria“ (Via Torrente) odprta do 4. ure jutraj.

Domači oglasi.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Gostilna „Alla città di Graz“ Via Gep- pa št. 18 poleg kavarne „Univerzo“ priporoča se Sloven- cem v mestu in na deželi. — Točijo se izvrstna vina, in je izvrstna tudi kuhinja. — Gostilna je odprta do polnoči. Z odličnim spoštovanjem JAKOB KUMAR Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1. trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončenim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“ Petra Muscheka, v ulici S. Sordente (Via Torrente št. 30) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenosičica neverjetno v cen. Cl.

Prodajalnica in zaloga jestvin „Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“, vpisane zadruge z omejenim poročilom v ulici Belvedere št. 3, bogato založena z jedilnim blagom razne vrste in po nizkih cenah se priporoča kupovalcem v Trstu in iz dežela. 28-104

Antonijeta Drenik, Via Piccolomini, številka 2, se priporoča tržaški slovenski gospodi za vsako- vrstna dela, spadajoča v stroko šivilje, po najno- vejši parizki in dunajski modi. Zagotavlja točno postrežbo v popolno zadovoljnost in po nizkih cenah. 13-52

Karol Colja, žganjarija in tobakarna v hiši Cacia, prodaja domače žganje vsake vrste in siropove pijače, „pasarete“ in sitone.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštne tiskalice. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Te- desco“ v ulici „Caserma“, glavni shaja- lišči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovanskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjem (Via Campanile) v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno opremo mleko po 12 kr. liter no- posredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana.

Josip Kocjančič, Via Barriera vec- chia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in aznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Ivan Prelog priporoča svoji trgovin- i v Via del Bosco št. 2 (uhod na trgu stare mitnice, Piazza Barriera vecchia) in v ulici Molin a vento št. 3. Prodaja različno mešano blago, moko, kavo, riž in razne vrste domače in vnanje pridelke. Cl.

Gostilna „Štoka“ staroznana pod ime- m, „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Sloven- cem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

Ernest Pegan (naslednik A. Pipana) na oglu Via Torrente in Ponte della Fabra, pripo- roča svojo trgovino z moko in raznimi domačimi pridelki, zlasti pa svojo bogato zalogo kolonijal- nega blaga. Cene so neverjetno nizke, postrežba vestna in nagla. Cl.

Ivan Valenčič, Via nuova št. 39, pro- daja vsake vrste ma- nufakturnega blaga. Blago se dobiva iz prvih avstrijskih tovarn. Cene nizke. 50-48

Národní koledar

za navadno leto 1893
se dobiva pri uredniku našega lista.

FILIJALKA

e. kr. priv. avstr. kreditnoga zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni odkaz 2 1/2 %	30-dnevni odkaz 2 %
8- „ „ 3 1/2 %	3-mesečni „ 2 1/2 %
30- „ „ 3 %	6- „ „ 2 1/2 %

Vplačevanja avstr. vrednostnim papirjem, ka- teri se nahajajo v okrogu pripozna se nova obrestna tarifa na temelju odpovedi od 17. in 21. odnosno 12. junija.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2 1/2 % na vsako svoto.
V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Hermanstadt, Inomost Celovec, Ljubljana, Linc, Olomuc, Reichenberg, Samz in Solnograd, — brez troškova.

Kupnja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov 24-1 pri odbitku 1 % provizije.

Predujmi.

Sprejemajo se vsakovrstna vplačila pod ugodnimi pogoji.

Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Ber- linu ali v drugih mestih — provizija po po- godbi.

Na vrednostni obresti po pogodbi.

Uložki v pohrano.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Trst, 18. maja 1892. 1-24

Odlikovana zlato medaljo: Bruxelles 1892.

Najboljše sredstvo za

želodec

katero želodec in opravi- la prebavnih delov života krepča in tudi odprti život pospešuje, 1-25 je

tinktura za želodec,

katero pripravila

Gabrijel Piccoli,

lekar „pri angelju“

v Ljubljani na dunajski cesti.

Cena 1 stekl. 15 novcev.

—

Izdelovatelj razpošilja to tink- turo v zabojčkih po 12 ste- klenic in več. Zabojček s 12 stekl. stane gld. 1.36; s 24 gld. 2.60; s 36 gld. 3.84; s 44 gld. 4.28; 55 stekl. tehta 5 kg a poštno težo in valja gld. 5.26; 10 stekl. gld. 10.30. Poštnino plača vedno naročnik.

Dobiva se v lekarnah v Trstu, na Pri- morskem, v Istri in Dalmaciji.

Alojzij Suppanz

urar, Corso štv. 39. 9-104

Prodaja in popravlja ure.

Jak. Klemenc

TRST

Via S. Antonio št. 1.

priporoča

najnovije zavrtnike iz volne, z žido za gospe in gospice; židane zavrtnike, ovrtnike in zapestnice za moške; ži- dane rute za moške in ženske; volnene čepice za otroke več vrst; boš mufe iz kozuhovine, davants Sabo iz smraha in čpke za plese, židane dežnike na viber.

Te dni prispe velika izbor raznovrstnih preprog in lišpa za predpustni čas.

Zagotavlja se točna postrežba pri vmernih cenah.

5 do 10 for.

dnevne stalne zasluzbe brez glavnic in pogib- elji pruzimo svakomu, koji bi hotio razproda- vati zakonito dovoljenih sredstev i državnih pa- pira. — Ponudbe pod „srečke“ (Lose) na odprav- ništvo oglasa J. Danneberg, Beč, I. Kumpfgasse br. 7. 10-10

DROGERIJA

na debelo in drobno

G. B. ANGELI

104-49 TRST 12-12

Corso, Piazza della Legna št. 1.

Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek. Lak za kočije, z Angleškega, iz Francije Nemčije itd. Velika zaloga finih barv, (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk za parkete in pode.

MINERALNE VODE

iz najbolj znanih vrelcev kakor tudi romanj- sko žveplo za žvepljanje trt.

Nič več kašlja!

Balzamski petoralni prah ozdravi vsak kašelj, plučni in bronhijalni katar, Dobiva se v odlikovani lekarni. 1-100

PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg Pošne pošiljave izvršuje se neutegoma.

Kótranove sladčice

katero izdeluje lekarničar

PRENDINI v Trstu

Telefon št. 334. 11-52

Velika poraba ki je dandanes v navadi rabiti kótranove izdelke prepričala me je, da sem začel sam izdelovati iz pristnega kótranovega izvlečka iz Norvedškega izvrstne sladčice podobne onim, ki dohajajo iz inozemstva.

Te sladčice imajo isto moč kakor kótra- nova voda in glavice (Kapsule), lažje se, prokivajo in prebavijo ter se prodajajo po prav nizki cen. Da se ogne ponarejanju na enaj plati vobljeno ime izdelovatelja Prendini in na drugi besedo Catrame. V Trstu se prodajajo v lekarnici Prendini v skatlicah po 40 kr., prodajajo se tudi v vseh večjih lekarnah v družih deželah.

Inteligentnega moža

veščega pisave v slovenskem jeziku in spretnega v občevanji s strankami sprejme obširno podjetje pod prav ugodnimi pogoji za agenta v službo. Ponudbe pošiljajo naj se v zaprtih pismih z napisi „agent“ upravitelstvu tega lista. 1-3

Gostilna s prenočišči „Alla Nuova Abbodanza“

Via Torrente št. 15. (poleg obokov Chiozza najosrednja lega v Trstu.)

Prostori so odprti in preskrbljeni s svežimi jedili do 2 ur popoldne. Izvrstna namizna in de- sertna vina, izborna kuhinja, Dreherjevo pivo po nizkih cenah. Jamčim za točno in vestno postrežbo ter se priporočam blagovoljni naklonjenosti slav- nego občinstva. Ponižni

104-35

P. Favero.

Vozni listi in tovarni listi v

Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINE“ iz Antverpena direktno v

New York & Philadelfijo

koncesionovana črta, od c. ... avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: kon- cesionovani zastop 50-1

„Red Star Linie“

na Dunaju, IV Weyringergasse 17 ali pri

Josip-u Strasser-u

Speditionsbureau für die k. u. k. Staatsbahnen in Innsbruck.

Privilegovane škropilnice proti pe- ronospori inženirja Živica, so spo- znane kot najboljše, ker so najpro- stejše, najbolj trdne in trpeče; naj- bolj lahke in hitre v rabi, ker po- rabijo najmanj tekočine in ker pri vsem tem najmanj stanejo. Podpi- sana tvrdka jih pripravljajo zavoli tega v mnogem številu za prihodnjo spomlad ter pošilja, že zdaj pro- spekte in cenike brezplačno vsa- kemu, kdor se oglasi in oddaja obrazce. Priporoča tudi drugo svoje blago in razna avoja dela.

Živic in družb.

v TESTU, ulica Zonta 5,

inženirski urad, zaloga strojev in dotičnega blaga, zastop tovarnic, mehanična delalnica. 7

11 goldinarjev franko do vsake že-

Istri poslan, ako se naročnik sklicuje na ta časnik, stane pri meni en modroc na pe- resih (Federmatratze). Ti modroci so so- lidno iz najboljše tvarine narejeni, imajo po 30 dobra vezanah, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapcirani in močnim platnenim ovilhom preoblečeni ter pri najtežji rabi do 15-20 let nobenih poprav ne zahtevajo. — Pri naročilih z dežela naznani naj se vselej natančno mera postelje v notranji luči. — Ako se torej dobi za 11 gld. dober, franko doposlan, tapcirani modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malovredno nadomestke, kakor žiča-te žimnice, slamnice itd., kateri pravemu namenu, imeti dobro postelj ne vstrežajo.

ANTON OBREZA,

tapcirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 4.

Ta domača, edina narodna tvrdka te stroke na Sloven- kem bodi slav. občinstvu najbolje priporočena za nakupovanje žimnic, salonskih garnitur, divanov, stolov, preprog, za- grinjal in vsega v tapetnisko obrt spadajočega dela. Ceniki s podobami zastoj in franko. — Hitra in poštena postrežba, nizke cene posebno pri baliških in obširnejih naročilih.

Otročji vozički

jako elegantni fini, in močni dobivajo se pri meni skozi leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor rdeče, modre, sivo in olivno po gld. 5.50, 6, 7, 8, 9, 10 in višje po vsaki cenj do 25 gld.

Pri meni je najcenejši kraj za kupovanje otročjih vozičkov. 7-30

